

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Latvijas auglīkopju asociācija (LAA); Dārzkopības institūts: Agrotehnisko pētījumu un šķirņu izvērtēšanas nodaļa; Pārstrādes un bioķīmijas nodaļa; Pašnodarbinātā lauku saimniecības īpašniece Anita Brosova Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes (LBTU) Augu aizsardzības zinātniskais institūts (Agrihorts); SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC)	Rekomendācijas audzētājiem VOEN segumu sistēmu izmantošanas efektivitāte rudens aveņu audzēšanā	<i>Izstrādāja:</i> V. Laugale, I. Kalniņa, S. Strautiņa, I. Krasnova, R. Rancāne, L. Ozoliņa-Pole, S. Pāvila, A. Brosova 29.12.2023. <i>Apstiprina:</i> P. Skrastiņš (LAA)
Rekomendācijas izstrādāta Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projekta Nr.: 18-00-A01612-000025 "Inovatīvi, ekonomiski pamatoti risinājumi ābeļu un aveņu ražošanas efektivitātes un augļu kvalitātes paaugstināšanai" (2018 – 2023) ietvaros		
Mērķis: izvērtēt VOEN segumu lietošanas iespējas rudens aveņu audzēšanā un ražošanas sezonas pagarināšanā.		

Rekomendācijas

- VOEN segumu sistēmu var izmantot ogu kvalitātes uzlabošanai rudens avenēm, kas īpaši efektīva ir aveņu ražošanas sezonas vēlīnajā posmā.
- Segumi samazina gaisa nokrišņu nokļūšanu uz augiem, līdz ar to samazina pelēkās puves izplatību un uzlabo ogu uzglabāšanos un ražas vākšanas apstākļus, kā arī paaugstina ogu kvalitāti un dzinumus veselīgumu.
- Zem segumiem rudenī ir augstāka gaisa temperatūra, kas ļauj nedaudz pagarināt ražas vākšanas sezonu, taču ietekme ražas vākšanas laiku atšķiras starp šķirnēm. Segumi aizsargā arī no nelielām rudens salnām.
- Segumu ietekme uz ražas lielumu atšķiras starp šķirnēm. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, vislielākais pozitīvais efekts VOEN tipa segumu izmantošanai ir šķirnei 'Polka', kurai, izmantojot segumus, var ievākt augstāku ražu un ogas mazāk pūst, taču segumi neierobežo aveņu rūsas izplatību, pret kuru šī šķirne ir ļoti ieņēmīga.
- Aveņu rūsas izplatības ierobežošanai var izmantot profilaktiskos pasākumus: nesabiezinātu stādījumu nodrošināšana, sabalansēts mēslojums, kritušo lapu savākšana vai iestrādāšana augsnē, vai sadalīšanās veicināšana, inficēto lapu nolasīšanu no krūmiem vasaras sākumā. Ieteicams audzēšanā izmantot pret šo slimību izturīgas šķirnes.
- No vērtētajām šķirnēm audzēšanā ieteicamākā ir 'Mapema', kas raksturojas ar samērā agru ogu ienākšanās laiku, labu ražību, lielām ogām ar labu kvalitāti un labu izturību pret slimībām.
- Izvēloties izmantot rudens aveņu audzēšanā VOEN tipa segumus, jāreķinās ar lielām konstrukciju un segumu izmaksām, kas atmaksājas tikai ilgstošā laika periodā.